

Света Петка в Смиловци

Ново ВЕСТНИК НА БЪЛГАРИТЕ В СЪРБИЯ

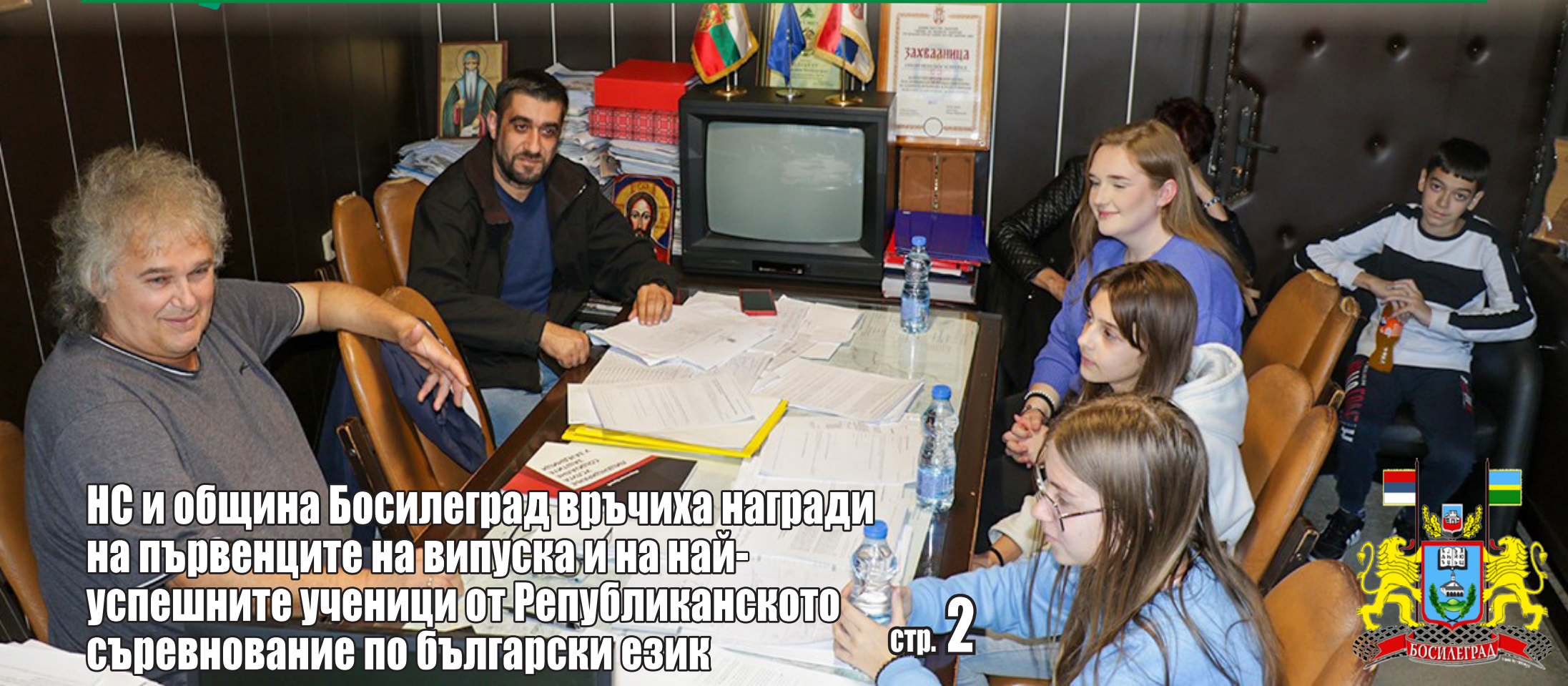
Братство

ISSN 2466-4707

novo.bratstvo.rs

ГОДИНА IX • БРОЙ 180 • 8 ноември 2024 година • Безплатен екземпляр • Основател: НАЦИОНАЛЕН СЪВЕТ НА БЪЛГАРИТЕ В СЪРБИЯ

НС и община Босилеград връчиха награди на първенците на випуска и на най-успешните ученици от Републиканското съревнование по български език

стр. 2

Министър Жигманов честити на българското национално малцинство празника на народните будители

1. НОВЕМБАР
ПРАЗНИК
БУГАРСКЕ ЗАЈЕДНИЦЕ
ДАН НАРОДНИХ БУДИТЕЉА

СВАКО ИМА ПРАВО

Влада Републике Србије
Министарство за друштво и мањинска права и мултикултурни дијалог

Министърът на човешките и малцинствени права и социалния диалог в правителството на Република Сърбия Томислав Жигманов честити на председателя на Националния съвет на българ-

ското национално малцинство Стефан Стойков и всички членове на българската национална общност в Сърбия 1 ноември - Деня на народните будители.

В съобщението, публикувано в сайта на министърството се посочва, че Денят на народните будители е посветен на просветителите, учителите и културните дейци, допринесли за съхраняването на българския език, култура и идентичност в трудни исторически периоди. За първи път се отбелязва през 1909 г., като целта му е да напомни за значението на образованието и просветата за развитието на едно общество.

Според последното преброяване на населението от 2022 г. в Република Сърбия живеят 12 918 българи, което представлява демографски спад в сравнение с предишното преброяване. Най-много от членовете на тази национална общност живеят в Пчински и Пиротски окръг, в Босилеград и Цариброд. Повечето от тях се декларират като пра-

вославни.

Българското национално малцинство избира своя първи национален съвет през 2003 г. в Ниш. Съгласно Закона за националните съвети на националните малцинства редовни избори за членове на националните съвети на националните малцинства се провеждат на всеки четири години. Последните избори бяха през 2022 г., когато беше конституиран настоящият състав на Националния съвет на българското национално малцинство.

Членовете на българското национално малцинство съхраняват и развиват своята култура и обичаи, чрез повечето сдружения, които допринасят за утвърждаването на културата на българското национално малцинство. Някои от най-важните са: Културно-информационен център на българското малцинство „Цариброд“ от Цариброд, Матица на българите в Сърбия от Босилеград, Културно-информационен център на българите „Босилеград“, Българско културно дружество „Трендафер“ от Бело Блато, КХД „Иваново 1868“ от Иваново и др.

Представителите на българското национално малцинство имат възможност

да учат на своя език във всички степени на образование, като използват учебници на своя език. Българският език се изучава в Групата по български език, литература и култура към Катедрата по сръбски език и южнославянски езици към Филологическия факултет на Белградския университет. В Босилеград и Цариброд, както и в някои населени места на град Панчево и община Бабушница, българският език е в официална употреба. Информиранието на български език в Република Сърбия се осъществява чрез електронни и печатни медии.

Министърът на човешките и малцинствени права и социалния диалог в правителството на Република Сърбия също така подчертава, че правителството на Република Сърбия и всички нива на управлението продължават да работят всеотдайно за осигуряване на всички необходими предпоставки, членовете на националните малцинства в Република Сърбия да могат успешно да продължат да развиват националните си институции и перспективата на своята общност, се казва в съобщението.

П.Л.Р.

ИНТЕГРИРА МУЛТИКУЛТУРАЛНОТО РАЗВИТИЕ МЕЖДУ СЪРБИЯ И БЪЛГАРИЯ

Портал far.rs

FAR MULTIMEDIJALNI INTERNET PORTAL NA BUGARSKOM I SRPSKOM JEZIKU

ФАР МУЛТИМЕДИЕН ПОРТАЛ НА БЪЛГАРСКИ И СРЪБСКИ ЕЗИК

Невенка Костадинова получи специално признание за успешна бизнес дама

Невенка Костадинова, собственичка на фирмата "Инак доо" от Босилеград, спечели специалната награда за успешно предприемачество в слабо развитите региони, в рамките на конкурса с название на сръб. „Цвет успеха за жену змаја“ („Цвете на успеха за способната жена“), която се присъжда от Асоциацията на бизнес дамите в Сърбия.

На церемонията по връчването на наградата, която се проведе в залата за опера и таятър „Мадленианум“, бе изтъкнато, че Костадинова, като собственик на фирма е открила работни места и подпомогнала икономическото развитие на един изостанал район, което е дало възможност на много семейства да останат на бащините си огнища. В обосноваването на признанието е посочено, че дейността на Костадинова в производството на дървесни пелети е допринесла за оползотворяването на отпадъци и опазването на природата, като същевременно е подкрепила социалното включване и екологията чрез програми за залесяване и ангажиране на работници от маргинализираните групи. Особено се откроява нейният ентузиазъм за устойчиво развитие, ангажираността ѝ към общността и приноса за равенството между половете и социалното предприемачество.

Костадинова казва, че наградата я задължава да продължи да работи още по-усърдно и да осъществява нови успехи.

„Благодаря на всички, които забелязаха моята работа и ми дадоха възможност да бъда сред най-смелите и успешни жени. Който е останал да живее и работи в родното си място и се бори за развитието му, е успешен. Този, който си тръгне, се отказва от борбата и се е предал. Аз ще продължа да се боря за моето семейство, за роднините, съгражданите, съседите и приятелите, за да могат да останат и да оцелеят на вековните си огнища, там където се чувстват най-добре. Наградата е признание не само за мен, а и за моето семейство, колегите и моя екип и аз им благодаря от сърце“, каза Костадинова в изказването си по време на присъждането на наградата.

Целта на конкурса „Цвете на успеха за способната жена“, който е установен през 2007 година от Асоциацията на бизнес дамите в Сърбия, е утвърждаването на успешните жени предприемачи и видимостта на техния принос за икономическото развитие на Сърбия.

На церемонията бяха връчени награди в три категории: експортно ориентирана компания, успешен бизнес-модел и специални награди и признания. Наградените дами получиха признания и грамоти, а всички номинирани кандидати бяха представени в специалната публикация „Цвете на успеха за способната жена“, както и чрез медии и интернет публикации.

П.Л.Р.

ПП-ДБ СПЕЧЕЛИ ВОТА В ЦАРИБРОД

На предсрочните парламентарни избори в България, проведените на 27 октомври, в една от четирите избирателни секции в Сърбия, в Културно-информационния център в Цариброд, гласуваха 602-ма гласоподаватели. Във вота участваха 28 партии и коалиции. Коалицията "Продължаваме промяната - Демократична България" спечели най-много гласове - 254, докато ГЕРБ - СДС спечели 176 гласа. Следват "Възраждане" с 44 гласа, "Има такъв народ" с 25, "БСП - обединена левица" с 11, МЕРС с 10 гласа, "Синя България" с 8, "Глас народен" със 6, ДОСТ с 5, "Партия на зелените" с 3 и с по 2 гласа са "Бригада" и "Алианс за права и свободи - АПС". По един глас получиха 11 партии и коалиции, докато пет не получиха нито един глас ("Булгари", "Правото",

"Народна партия истината и само истината", "Свободни избиратели" и КОИ).

Броят на действителните гласове с отбелязан вот „Не подкрепям никого“ бе 12, докато недействителните гласове бяха 33.

Според избирателната комисия в изборния ден в КИЦ Цариброд не е имало задръствания, като гласуването е преминало без каквито и да е проблеми.

Освен в КИЦ "Цариброд" българските граждани на територията на Република Сърбия имаха възможност да гласуват за народни представители в Народното събрание на Република България и в избирателните секции в Посолството на Република България в Белград, Генералното консулство в Ниш и в КИЦ в Босилеград.

Андрияна Ташков Александров

НС и община Босилеград връчиха награди на първенците на випуска и на най-успешните ученици от Републиканското съревнование по български език

По традиция по повод 1-ви ноември - Деня на народните будители, Националният съвет на българското национално малцинство в Сърбия и община Босилеград връчиха награди на учениците от основното училище и Гимназията в Босилеград, спечелили едно от първите три места на Републиканското съревнование по български език през учебната 2023/2024 година, както и на първенците на випуск 2023/2024.

Националният съвет също така връчи ваучери - парични награди и на учениците, осъществили най-добри резултати на Републиканското съревнование по български език, от основното училище и гимназията в Цариброд, както и на първенците на випуска в двете училища.

Наградите са връчени въз основа на решението на Изпълнителния съвет на Националния съвет на българското национално малцинство в Сърбия.

На тържеството в Босилеград, което се състоя на 1-ви ноември - Деня на народните будители, в офиса на кмета, наградите на най-добрите ученици връчиха председателят на Националния съвет на българското национално малцинство в Сърбия Стефан Стойков и кметът Владимир Захариев.

Парични награди на стойност 20 000 дин. получиха първенците на випуск 2023/2024 в Гимназията в Босилеград Андрия Стоилков и в Гимназията „Св. св. Кирил и Методий“ от Цариброд Теодора Станков.

С ваучери на стойност 15 000 дин. са наградени първенците на випуск 2023/2024 в Основното училище „Христо Ботев“ в Цариброд и Основното училище „Георги Димитров“ в Босилеград - Надя Димитров и Милица Димитрова.

Стефан Жижов от Гимназията в Босилеград получи ваучер на стойност 5 000 дин. за спечелено първо място на Републиканското съревнование по български език и литература за учебната 2023/2024 година.

Ваучери на стойност 3 000 дин.

за спечелено второ място получиха Владана Алексов, Александър Иванов, Уна Манчев и Яня Андонов, всички от гимназията в Цариброд, а парични награди на стойност 2 000 дин. за спечелено трето място бяха връчени на гимназистите Андрия Стоилков, Ясмина Митов и Клара Георгиев от Босилеград и Михайло Митич, Сара Глигоров и Анастасия Николов от Цариброд.

Ваучери на стойност 3 000 дин. бяха връчени и на учениците от основните училища Борис Александров от Босилеград и Миряна Стаменов от Цариброд, които завоюваха втори места на Републиканското съревнование по български език и литература през учебната 2023/2024 година, докато с 2 000 дин. бе наградена Виктория Георгиев от основното училище в Босилеград, която зае трето място на това състезание.

Наградени бяха и учителите по български език, участвали в подготовката на учениците, спечелили някое от първите три места на съревнованието. Това са Дешка Георгиева и Снежана Александрова от Основното училище „Георги Димитров“ в Босилеград, Анита Христова Пенева и Мариела Рангелова от Гимназията в Босилеград, както и преподавателите Албена Котева, Ивана Андреевич и Милисав Николов от Цариброд. Те получиха ваучери на стойност 2 000 дин.

В изказването си кметът Захариев и председателят на НС изтъкнаха, че използват момента да честитят Деня на народните будители на всички сънародници. „Честитим и на първенците на випуска и на носителите на наградите от Републиканското съревнование по български език и литература за изключителните им постижения и пожелаваме им още по-големи успехи в бъдещото образование. Благодарим и на всички ученици и учители, взели участие в съревнованието по български език и литература“, посочиха Захариев и Стойков.

П.Л.Р.

ДЕНЯТ НА НАРОДНИТЕ БУДИТЕЛИ В ЦАРИБРОД БЕ ОТБЕЛЯЗАН С БОГАТА КУЛТУРНА ПРОГРАМА

ОБЩИНСКИЯТ ПЛАКЕТ ПО ПОВОД 1 НОЕМВРИ – ДЕНЯ НА НАРОДНИТЕ БУДИТЕЛИ, БЕ ПРИСЪДЕН НА АНСАМБЪЛА НА СПЕКТАКЪЛА „ОРКЕСТЪР ТИТАНИК“ НА ЦАРИБРОДСКИЯ ТЕАТЪР „ХРИСТО БОТЕВ“

Множество културни събития по повод Деня на народните будители, 1 ноември, се състояха в Цариброд. По традиция датата бе отбелязана тържествено с музикално-поетична програма на учениците от царибродската гимназия „Св. св. Кирил и Методий“. На тържеството в голямата зала на Културния център покрай ученици и учители присъстваха и многобройни гости, сред които бяха и Димитър Цанев, генерален консул на Република България в Ниш, Тихомир Кайрямов, аташе в Посолството на Република България в Белград, Мимица Костич Джорджевич, началник на Пиротски окръг, Деян Милев, заместник-кмет на община Цариброд, Зоран Джуков, председател на Общинския съвет, представители на местната власт, на културно-образователни и други институции и граждани. След като прозвуча Химнът на народните будители и бе прочетен поздравителния адрес от Райна Манжукова, изпълнителен директор на Изпълнителната агенция за българите в чужбина, заместник-кметът на общината Деян Милев поздрави присъстващите по повод празника: „Радостен съм да ви поздравя с един от най-светлите и утвърждаващи духа български празници. Това е една от най-красивите дати в календара ни, защото през вековете народните будители са били онази светлина, която ни е помагала да прогледаме и да вървим по пътя на създанието. Народните будители са поддържали жив духа ни, езика ни и културата ни. Всяка епоха има своите личности, които са изпълнявали тази мисия. Те са оформили българското самосъзнание и са подклаждали стремежа ни да градим в името на отечеството. Днес те също са сред нас, те съхраняват паметта, но и дават нови измерения на понятията дух и будител, нашите учители, творци, учени, обикновени хора с каузи и непримиримост към неправдите.“

Скъпи ученици това е специален ден и за вас, защото днес вие учите за достойните примери от миналото, но утре ще имате отговорността да бъдете народни будители и да носите оптимизма. Обичайте знанието, задавайте въпроси, търсете отговори, бъдете непримирими към несправедливостта, не забравяйте, че всеки с делата си може да бъде будител и че тези хора не са само минало. За много години.“

Приветствени думи по случай празника отправи и генералният консул на Република България в Ниш Димитър Цанев, който припомни, че България

е единствената държава, която празнува подобен празник, отбелязвайки делото на хората, които са помогнали да се запази България, да просъществува в много трудни времена и да пребъде в бъдещето: „Народните будители от миналото, които днес почитаме, са имали една много трудна задача. Освен просвещението те са трябвали да се борят и с робското съзнание сред населението. Жаждата за свобода, жаждата за прогрес е била водеща за тях. Те са осъзнавали, че в една робска действителност няма как да има прогрес. Надявам се, че тези времена на робство, тези времена на умишлено избиване на националния дух сред българите, които са били тука преди 30 години по времето на комунистическите режими, никога повече да не се връщат. Благодаря ви за присъствието и честит празник и да пребъде България.“

От името на посланика на Република България в Белград Петко Дойков присъстващите поздрави и Тихомир Кайрямов, аташе в Посолството: „Днес на този хубав български празник почитаме възрожденците, просветителите и всички мечтатели и идеалисти, съхранили жив и силен духа на България. Тяхната смелост и сърцатост да съхранят нашия език, култура и идентичност ни напомня винаги да пазим в себе си пламъка на знанието и наследството. Благодарни сме към паметта и делото на будителите от миналото, но също така сме благодарни на днешните просветители, на носителите на духа, познанието и надеждата от учителите до обществениците и всеки един човек, който с думите, знанията, делата, а също така и примера си, носи просветление на другите.“

В приветственото си слово директорът на гимназията „Св. св. Кирил и Методий“ Братислав Стаменов отдаде почит към народните будители: „Днес се събираме, за да отдадем почит на всички онези, които са оформили нашата култура и идентичност със своите знания, смелост и отдаденост. Първи ноември – Денят на будителите, е момента, в който си спомняме и почитаме нашите учители, поети, учени и всички, допринесли за развитието на нашето общество. Нека на този ден си спомним за великите имена в българската история, творците за опазването на нашия език, традиции и ценности. Техният ангажимент към образованието и духовното издигане беше основата, върху която изградихме нашето бъдеще. Будителите бяха светилници на знанието в трудни времена и духът им живее във всеки един от нас. Всички ние по някакъв начин можем да бъдем будители, чрез образование, творчество и отдаденост на истината. Днес ви каня да се вдъхновите от техните творби и да продължите да разпространявате светлината на знанието и културата. Нека този ден бъде стимул за всички нас да бъдем по-добри, да се учим и да допринасяме за обществото.“ Стаменов каза между другото, че ангажиментът и усилията на учителите заслужават уважение и подкрепа,

тъй като те играят ключова роля в оформянето на бъдещето на младите поколения и продължи: „Учениците наистина са нашето бъдеще и е важно да им осигурим качествено образование и подкрепа. Всичко, което правим в образованието, трябва да е насочено към тяхното развитие и благополучие. Инвестирането в учителите и образователната система в крайна сметка е от полза за цялата общност. Благодарим ви, че ви има и нека духът на възраждането ни води в бъдещите ни начинания. Честит празник!“

На тържеството бе връчен плакет за просветителска и будителска дейност, който вече няколко години по повод празника присъжда Община Цариброд. 1 ноември - Деня на народните будители, е празник на българското национално малцинство и е обявен за значима дата в община Цариброд. Плакета по повод Деня на народните будители общината, с решение на Общинския съвет, тази година присъди на ансамбъла на пиесата „Оркестър Титаник“ на театър „Христо Ботев“ за принос в развитието на театралното изкуство и опазването на езика и идентичността на българското национално малцинство на територията на общината. Премиерата на спектакъла „Оркестър Титаник“ по текст на световноизвестния български драматург Христо Бойчев, в постановка на режисьора Стоян Младенович, се състоя в началото на април миналата година, с което започна отбелязването на 135 години съществуване на царибродския

театър. Оттогава спектакълът е изигран десетки пъти на сцените в Сърбия и България, предизвиквайки голям зрителски интерес, като пиесата и актьорите са награждавани многократно на няколко фестивали в двете страни. Зам.-кметът Милев връчи плакета на Стоян Младенович, режисьор на пиесата.

Тържеството продължи с културна програма, подготвена от учениците и учителите на гимназията, с която бе изразена почит и уважение към будителите. Учениците използваха момента да поздравят и преподавателя по български език Милисав Николов по повод пенсионирането му.

По случай празника общината организира два концерта. На 1 ноември в Голямата зала на Културния център се състоя съвместен концерт под наслов „Празник на приятелството и добросъседството“, на който се изявиха танцьорите от царибродското Културно-художествено дружество към Центъра за културата и членовете на известния Български арт и фолклорен център „Нестия“. Оповестеният за 2 ноември фолклорен концерт-спектакъл „В огледалото на водата“ на Представителен фолклорен ансамбъл „Шевица“, към едноименната фондация от София, музикално-танцова легенда по мотиви от разказа „Божура“ на известния български писател Йордан Йовков не се състоя заради трагедията в Нови Сад и деня на траур в Република Сърбия.

Андрияна Ташков Александров

Босилеград

Тържествено отбелязване на Деня на народните будители

В Босилеград и тази година тържествено бе отбелязан 1-ви ноември - Денят на народните будители. Общобългарски празник, с който отдаваме почит на делото на книжовниците, просветителите и революционерите, будителите на националния дух и стремеж към образование и книжовност, съхранили духовните ценности на българския народ.

По повод Деня на народните будители Народната библиотека „Христо Ботев“ със съдействието на Гимназията и Центъра за култура „Босилеград“ организира литературно четене в тържествената зала в Културния дом.

Програмата започна с химна на народните будители, след което ученици рецитираха патриотични стихотворения от Христо Ботев, Любен Каравелов, Добри Чинтулов, Иван Вазов и др. Бяха четени и откъси от произведения на известни български автори, както и есета за живота и делото на народните будители, дали огромен принос за духовното просвещение и националното самосъзнание на българския народ - Светите братя Кирил и Методий, Отец Паисий Хилендарски, Софроний Врачански, Петко Рачов Славейков, Любен Каравелов, Васил Левски, Иван Вазов, Христо Ботев...

Под ръководството на учителките по български език в Гимназията Мариела Рангелов и Анита Христов Пенев в програмата взеха участие учениците: Милица Рангелов, Саня Радойков и Магдалена Василев от трети и Ясмина Митов, Анастасия Стоянов и

Игор Цветков от четвърти клас.

В рамките на тържеството Народната библиотека представи книги на известни български автори, народни будители.

Във фоайето на Основното училище „Георги Димитров“ и тази година бе поставено пано със снимки на известни български революционери и възрожденци, техни стихотворения и откъси от произведенията им. Под ръководството на преподавателката по български език и литература Снежана Александрова учениците почетоха паметта на българските просветни дейци и революционери, чрез речи, откъси от творби и цитати на известните народни будители.

В часовете по български език, които бяха организирани пред паното, ученици четеха есета за живота и делото на будителите, а празникът тържествено бе отбелязан и в подведомствените основни училища в общината.

Денят на народните будители е един от най-популярните празници у нас. Празнува се с цел да се отдаде признателност и да се припомним на подрастващото поколение за делата на книжовниците, просветителите, борците за национално освобождение и всички тези, които са запазили и продължават да съхраняват духовните ценности на българския народ, защото един народ, който има съзнание, култура, писменост, наука, непременно ще има светла и трайна бъднина!

П.Л.Р.

Кметът Владимир Захариев подписа договор за реализация на проект за подобряване на системата за социална закрила

Община Босилеград спечели проекта „Подобряване на системата за социална закрила чрез прилагане на нови и иновативни услуги за социална закрила“, по схемата за безвъзмездна финансова помощ за подобряване качеството на услугите за социална закрила и мерките за приобщаване на ромите на местно ниво.

Община Босилеград е сред 18-те общини, спечелили средства от фондовете на Ев-

ропейския съюз за реализация на проекти от областта на социалната закрила.

„Стойността на проекта възлиза на около 80 000 евро, а участието на местното самоуправление е в размер на 8 000 евро“, съобщи кметът Владимир Захариев, който присъства на подписването на договора в Белград с представителите на Европейския съюз и Постоянната конференция на градовете и общините.

„Става дума за единадесетмесечен ангажимент на мобилен професионален социален екип, който скоро ще започне работа, с цел да евидентира, дефинира и утвърди кои лица се нуждаят от социално подпомагане, грижи, както и кои имат нужда от приют в 'сигурната къща',“ добави Захариев.

Според проекта, чийто мениджър е Даниел Миланов, член на Общинския съвет, бенефициенти ще бъдат всички социално застрашени жители, които по данни на Центъра за социални дейности са над 320. Става дума за хора с увреждания, социално уязвими от категорията на младите хора, жени, жертви на семейно насилие и др. Проектът включва сформирание на мобилен екип (координатор, социален работник, две болногледачки /медицински сестри/,

психолог, педагог и шофьор) и закупуване на високопроходим автомобил, за да могат уязвимите лица да получават социални услуги на място.

Реализацията на проекта се финансира от Европейския съюз в рамките на Програмата ИПА 2020, а възложител е Министерството на финансите - сектор „Договаряне и финансиране на програми от фондовете на Европейския съюз“. За изпълнението на проектите е отговорно Министерството на труда, заетостта, ветераните и социалните въпроси, докато Постоянната конференция на градовете и общините (SKGO) е партньор при изпълнението.

П.Л.Р.

Стойков присъства на срещата, посветена на подбора на кандидати от малцинствените общности за основно полицейско обучение

Стефан Стойков, председател на Националния съвет на българското национално малцинство в Сърбия, присъства на срещата „Практики и процедури на Министерството на вътрешните работи на Р Сърбия при подбор на кандидати от малцинствените общности за основно полицейско обучение“, която организира Мисията на ОССЕ в Сърбия в сътрудничество с Министерството на вътрешните работи.

На срещата присъстваха представители на всички национални съвети на националните малцинства в Сърбия.

„В рамките на срещата проведох конструктивни и откровени разговори с посланика на мисията на ОССЕ в Р Сърбия Ян Брату и началника на Дирекцията за полицейско обучение към Министерството на вътрешните

работи на Република Сърбия Душан Максимович, на които повторих нашите становища, предложения, забележки и, разбира се, изказах благодарности относно избора и приема на кандидати от нашето малцинство в МВР на Р Сърбия. Представителите на МВР съобщиха, че в тазгодишния конкурс, който продължи до 6 ноември, има много изменения относно процедурата за прием, които поне малко улесняват приемния изпит за кандидатите. Искрено се надявам, че от този конкурс нататък повече наши съграждани ще бъдат приети в системата на МВР на Р Сърбия“, заяви Стойков.

Той изтъкна, че е предложил Босилеград да бъде домакин на следващата такава среща, която ще се организира през пролетта 2025 година, до когато ще

можем да обобщим резултатите от този конкурс и да се подготвим максимално добре за следващия.

По повод конкурса за прием на 1 500 полицаи, пътни полицаи и служители в граничната полиция за обучение в Министерството на вътрешните работи на Р Сърбия, Община Босилеград в сътрудничество с представителите на Полицейската асоциация „Европейски полицаи от националните малцин-

ства“ ще организира подготвително обучение за всички желаещи. Обучението ще се проведе в заседателната зала на Общинска администрация в Босилеград след приключването на конкурса. Повече информации във връзка с конкурса и обучението могат да се получат лично в Полицейската станция в Босилеград.

П.Л.Р.

Гимназията в Босилеград отпразнува 83 години от създаването

По повод 5 ноември - Деня на училището, в централното фоайе на босилеградската Гимназия беше изнесена културна програма, на която присъстваха голям брой ученици и учители.

Водещите на програмата Маша Арсов и Теодора Рангелова най-напред запознаха присъстващите с развитието на институционалното образование в Босилеградско и откриването на първите училища. Те напомниха и за историята на създаването на Гимназията и за дейността ѝ през изтеклите 83 години. С голяма гордост и уважение бяха споменати и най-известните учени от нашия край, като академик Йордан Захариев, Емануил Попдимитров, Дойчин Дойчинов, Вене Богословов и др.

В словото си директорът на училището Владимир Григоров честити празника на всички колеги и ученици и им пожела здраве, щастие и успех в бъдещето.

„Традицията на добрата организация на учебния процес, успехите и постиженията на учениците и учителите, както и поддържането на добри междулич-

ностни отношения, с които се отличава нашето училище, допринасят за качествено образование и възпитание на нашите ученици. Целите, които си поставяме, можем да осъществим, само ако съвместно продължим да осигуряваме качествено обучение и да възпитаваме учениците си в духа на спазването на най-високите морални ценности. Благодарение на нашите учители и ученици нашата Гимназия днес гордо застана рамо до рамо с много по-големи училища от далеч по-големи градове. Изказвам благодарност към всички колеги, ученици и родители за проявената отговорност и доброто сътрудничество. Досегашните ни успехи ни правят чест, но същевременно ни задължават да продължим да работим още по-отговорно и по-усърдно“, посочи Григоров.

В продължение на програмата учениците Саня Радойков, Неманя Здравков, Дарко Ангелов, Магдалена Василова и Ясмينا Митов рецитираха стихове на български и на сръбски език, а Деян Костов се представи със стихотворение на руски език. В програмата взеха участие и учениците Стефан Жижов и

Ивана Васев, които изпълниха няколко известни български и сръбски рок хитове на китари.

Гимназията в Босилеград е открита на 5 ноември 1941 г. с указ на българския Цар Борис III под името „Княгиня Мария Луиза“. След 1945 г. тя сменя името си в Гимназия „Иван Караиванов“, а от 1990 г. до днес се нарича само Гимназия. Въпреки че училищният колектив и училищният съвет, след това

и Общинското събрание в Босилеград и НС на българското национално малцинство в Сърбия взеха решение за връщане на първоначалното име на Гимназията, а своето съгласие изпрати и самата Княгиня Мария Луиза, дъщерята на Цар Борис III, Министерството на образованието на Р Сърбия все още не е изпратило разрешение за връщане на първоначалното име на училището.

П.Л.Р.

Гимназията в Босилеград реализира проект „Училището - моят втори дом“

Босилеградската гимназия закупи нови маси и столове за шест класни стаи в рамките на проекта „Училището - моят втори дом“, който спечели по конкурса на Министерството на правосъдието на Република Сърбия.

Със спечелените средства на стойност 821 520 динара са закупени 60 двойни маси, 120 стола, както и 6 маси и 6 стола за учители. Чиновите осигури фирмата „Техноекономик“ от Обреновац, която беше избрана като изпълнител на публичния тръг, организиран от гимназията.

Финансовите средства за реализация

на проектите по този конкурс Министерството на правосъдието е обезпечило от така наречения „опортунитет“, т.е. парични суми, събрани от лица на базата на отлагане на наказателното им преследване за криминални престъпления.

Григоров посочи, че след реализацията на проекта всички класни стаи в училището вече разполагат с нови чинове, с което са създадени уютна среда и качествени и благоприятни условия за обучение на учениците.

П.Л.Р.

НХА ПРЕДСТАВИ ИЗЛОЖБА ХУДОЖЕСТВЕНА ФОТОГРАФИЯ В ЦАРИБРОД

В Галерията "Методи Метя Петров" в Цариброд от 10 до 29 октомври бе представена изложба фотографии на студенти, преподаватели и докторанти към Магистърска програма „Фотография“ в Националната художествена академия в София. Експозицията включва съвременни фотографски произведения, създадени от 10-ина автори през последните три години. Любителите на художественото изкуство се насладиха на разнообразни фотографии, обхващащи различни сюжети и жанрове, изпълнени в различни професионални фотографски техники и материали. На откриването на изложбата един от авторите доц. д-р Иван Кюранов сподели, че някои от снимките са направени изцяло по съвременни дигитални технологии, каквито са постановъчните фотографии на доц. д-р Росен Тошев, има и направени по класически принцип с лента и с тип колажиране, експони-

рани директно върху фотохартия, представени са и дигитални фотографии, които биха могли да се припишат към съвременната фотография от последните 15 години. Тоест това са произведения на границата между художествената фотография и изкуството с по-голям отклон към изкуството, интерпретиращи темата за портрета по един съвременен начин, има фотографии, които са по-живи, естествени, заснети в естествена среда, които също са част од една съвременна тенденция в неангажираната, свободна фотография, както и произведения, изработени на принципа на колажа, които не са направени с фотоапарат.

Изложбата бе открита от доц. д-р Росен Тошев, преподавател по студийна и дигитална фотография. „Това са селектирани работи, които най-добре биха илюстрирали нашите задачи като преподаватели и съответно тяхното решение от студентите. Същевременно те пред-

ставят и самите автори като личности и творчески търсения“, подчерта доцент Тошев. В експозицията са включени 4 негови фотографии, създадени чрез дигитална камера и студийно осветление, което Тошев много често използва при създаването на творбите си, една от които е заснета в село Каменица. Той е два пъти участвал в Международния пленер „Погановски манастир“, през 2010 и 2020.

Доц. д-р Иван Кюранов, който много рано взима решение да използва фотографията като изразно средство в своите творчески търсения, един от създателите на Магистърска програма „Фотография“ в НХА, припомни, че тя е създадена от екип в катедра „Изкуствознание“: „Заедно с професор Свилен Стефанов, който е изкуствовед и е писал може би единствените книги, които са исторически за българското изкуство в края на 80-те и 90-те години, успяхме да съворим тази програма, да я легализираме академично и тя вече функционира повече от 10 години доста успешно за щастие.“ Той подчерта, че към програмата има сериозен интерес, почти

еднакъв е броят на студентите и докторантите: „Всяка година, това което е характерно за нашите възпитаници, идват студенти от наши бакалавърски специалности, това са графика, илюстрация, плакат, рекламен дизайн, изкуствознание, а също така имаме и студенти, които са завършили литература, физика, други университети, но имат интерес към фотографията и по някъкъв начин чрез нея допъват своето развитие и се получават едни наистина много свободни, съвременни творчески резултати, които не са обременени от никакви клишета или насилствено наложени модели. Разполагаме с един обем произведения и правим различни типове комбинации и селекции, които показваме в различни центрове в страната, каквито са Регионалната библиотека в Бургас, Музея в Царево, имаме договорка да развиваме този регион около Бургас.“

От тази учебна година програмата „Фотография“ се предлага и във Филиала на НХА в град Бургас, открит в началото на 2017 г.

Андряна Ташков Александров

В Културния дом в Босилеград отоплението отново е парно

След пауза от 32 години помещението в Културния дом в Босилеград отново се топят с парно. Освен Центъра за култура „Босилеград“ със стартирането на отоплителния сезон топлинна енергия получиха и институциите, които се помещават в същата сграда - Народната библиотека „Христо Ботев“, Центъра за социални дейности, Нова Радиотелевизия Босилеград и детската игрална зала на предучилищното ведомство „Детска радост“.

Директорът на Центъра за култура Воислав Божилов подчерта, че изготвянето на проекта за топлозахранването на цялата сграда е по инициатива на кмета на Община Босилеград Владимир Захариев. „По негова инициатива, съвместно с общината, кандидатствахме в конкурса на Министерството за опазване на околната среда и получихме 5,5 милиона динара, а общината допълнително осигури 2,5 милиона динара собствени средства, така че общата стойност на

проекта възлиза на 8 милиона динара. Всички помещения, включително и коридорите, сега са топли, а остава да поставим термоглави на радиаторите за равномерно разпределение на толинната енергия в помещенията. В третата фаза на проекта се надяваме да ремонтираме и подменим инсталацията за затопляне на Голямата зала, както и друга критична инфраструктура“, прецизира Божилов и добави, „Издавам голяма благодарност към кмета, който даде начален гласък на проекта, както и към всички лица, които бяха ангажирани в подготовката и реализацията на този изключително важен проект“, изтъкна той.

Кметът Владимир Захариев събщи, че е доволен от окончателното реализиране на проекта, изказвайки огромна благодарност към правителството на Република Сърбия и Министерството за опазване на околната среда, които са отпуснали средствата за закупуването на парните котли. Той също изказа благо-

дарност към всички, които са участвали в подготовката и финализирането на проекта, проект-мениджъра Даниел Зарев, инж. Стеван Иванов от Ниш по потекло от Бресница и синовете му, които по молба на общината безплатно са изготвили техническия проект, към членовете на Общинския съвет, референтите в общинската администрация, както и към ръководството на Културния център.

„Разходите за купуването на пелети и поддържане на ситемата ще бъдат плащани от общинския бюджет. Надяваме се с пускането на парното отопление в експлоатация да се спестят не малки суми пари за ток, които досега са изразходвани за отопление на помещенията с електрически печки“, каза кметът.

П.Л.Р.

Представяне на ЮЗУ „Неофит Рилски“ в босилеградските училища

Представители на Югозападния университет „Неофит Рилски“ от Благоевград посетиха основното училище и Гимназията в Босилеград, където изнесоха презентация за това учебно заведение. Те представиха учебните програми, специалностите, магистърските и бакалавърските програми, по които учениците могат да кандидатстват в университета, както и възможностите, които поотделно предлагат факултетите в този университет.

Благовест Тодоров, представител на ЮЗУ „Неофит Рилски“, предостави и

подробна информация относно кандидатстването в университета, учебния процес и студентския живот. На учениците бе показан и видео филм, който представя модерната база за престой и възможностите за обучение в университета.

На презентациите присъстваха ученици от четвърти клас в Гимназията, както и седмокласници и осмокласници от основното училище, заедно с учителите си.

П.Л.Р.

Изключително представяне на Босилеград в музикалното състезание „Сърбия в ритъма на Европа“

Босилеград зае 11-о място сред 25 отбора на тазгодишното музикално състезание „Сърбия в ритъма на Европа“, което се проведе в залата „Езеро“ в Кикинда и пряко бе излъчвано по „Телевизия Първа“. Певците Мартин Дионисиев и сестра му Милкица Дионисиев, придружавани от танцьорите Дария Андонов, Ивана Игнятов и Нора Гонев, направиха изключително представяне с песента „Rim Tim Tagi Dim“ на хърватския изпълнител Baby Lasagne.

Победител в тазгодишния музикален конкурс „Сърбия в ритъма на Европа 2024“ е град Бор, който ще бъде домакин на състезанието следващата година.

„Нашите представители въодушевиха публиката, както и директора на най-голямото младежко музикално състезание Игор Карадаревич. Въз основа на сбора от оценките на експертното жури и гласовете на представителите на градовете и общините-участници в състезанието, както и на гласовете на публиката, заехме 11-о място в крайното класиране. Според г-н Карадаревич, заслужихме по-високо място и затова ще получим покана за участие в големия финал на Регионалното състезание в Будва, въпреки че не бяхме сред седемте първокласирани“, каза Владан Николов,

директор на Туристическата организация към Община Босилеград, който е и координатор на проекта „Сърбия в ритъма на Европа“ за нашата община и член на журито. Той придружи нашите музикални таланти на състезанието в Кикинда.

Участието на нашия отбор в това престижно музикално състезание, както и през всичките предходни години, е финансирано от Община Босилеград, която е поела разноските за цялата подготовка на нашите представители, както и за участието им в подготовителните лагери.

Музикалният конкурс „Сърбия в ритъма на Европа“ се провежда от 2008 г. и има за цел да популяризира музикалния талант на деца и младежи на възраст от 14 до 21 години. Всеки отбор представя своята община, но и европейска държава, изпълнявайки по една песен от тази страна. Победителят се определя чрез сумиране на гласовете на публиката, като резултат от изпратени СМС съобщения, както и от гласовете на журито, съставено от представители на общините-участнички и гласовете на експертното жури.

П.Л.Р.

ОБЯВЕН КОНКУРС ЗА ИЗЛОЖБИ ПРЕЗ 2025 г. В ЦАРИБРОДСКАТА ГАЛЕРИЯ

Културният център в Цариброд обявя конкурс за изложби през 2025 г. в Галерията „Методи Метя Петров“. Свои предложения за организиране на самостоятелна или групов изложба могат да дадат академични, приложни, изящни художници, както и сдружения на художници. Право на участие имат местни и чуждестранни автори и групи автори. Конкурсът е за по-млади художници, както и за художници, които вече са придобили художествен опит, но не са излагали в Цариброд през последните 5

години. Документацията се изпраща на имейл адрес: galerijampetrov@gmail.com или по поща на адрес Културен център, Площад „Д-р Зоран Джинджич“ №2, 18320 Димитровград, Сърбия, със забележка „Конкурс за изложби през 2025 г.“, не по-късно от 15 ноември. За резултатите от конкурса всички кандидати ще бъдат уведомени до 29 ноември.

Андрияна Ташков Александров

НОВИЦА ИВАНОВ

ДА ПЛУВАШ СРЕЩУ ТЕЧЕНИЕТО НА РЕКАТА

-Разказ-история за един риболовец-

Балканската пъстърва или речна пъстърва (*salmo trutta ferio*) е риба от семейството Пъстървови. Отстрани е светло кафява, а към корема преминава почти в жълто. И от двете страни има големи розови петна.

ГОРНА ЛИСИНА, АВГУСТ 1962 Г. – ЮЛИ 1971 Г.

Съдбата на учителстването на баща ми го заведе в село Горна Лисина, приютило се в полите на Валога и Глошка планина. Първото нещо, което впечатли баща ми, беше Лисинската река. Бистра, бърза, с пенливи язове и дълбоки вировете и с прекрасна речна пъстърва. Дълбоко заспалата любов към разкошната натура и предизвикателния риболов се сбъдна и той набързо се снабди с най-модерни прътове, въдици, мухи с куки и плувки за речен риболов. След учеб-

ните занятия, събранията на учителския съвет и прегледаните контролни упражнения на учениците, облечен в рибарски дрехи и с високи гумени ботуши, с прът в ръцете, баща ми се наслаждаваше на речната прохлада и шумоленето на водата. А най-силната му наслада беше очакването на решителния миг, когато пъстървата трябваше да захапне стръвта. Но баща ми много добре знаеше, че речната красавица е много страхлива, постоянно е в засада в своите ловни територии и винаги е готова да офейка и при най-малкия знак на чуждо присъствие.

Първите години на учителстването на баща ми в селото на бреговете на Лисинска река минаха в борба на ентузиазъма и принципността му да донесе нещо ново в обучението на учениците си и в училището, където набързо, със силна подкрепа на неговите колеги и родители на възпитаниците му, го избраха и за директор. Но това негово положение

породи и голяма вражда и съперничество не само от страната на един негов колега, жадуващ за същия пост, но и от мнозина общински партийни ръководители, родени в това село. В минутите на тръпнещото очакване на мига, в който пъстървата трябваше да захапне стръвта, баща ми се увери, че тази хитра красавица плува срещу течението на реката и ако на пътя ѝ има праг или друго препятствие, тя прави скок във въздуха и така го преодолява.

Нова училищна сграда, модерни чинове и черни дъски, магнетофон, прожектори за диафилми, стотици нови книги в училищната библиотека, екскурзии до най-близките градове и посещения на заводи и комбинати – всичко това стана основа за по-голямо доверие и по-силна подкрепа от колегите и родителите на учениците му. Но от друга страна враждебността на ревнивите и суетни съперници нарастваше и те търсеха да му намерят и най-малък косяк от негативно, за да го унижат и свалят от поста. Винаги, когато главата му беше препълнена с проблеми, той обличаше рибарските си дрехи и взимаше пръта и въдиците. И избираше вировете и язове, където имаше най-едра пъстърва. Добре знаеше, че най-добрите места и убежища винаги са заети от най-големите екземпляри.

От общинските и районни ведомства изпращаха инспекции и комисии, които дни наред търсеха да намерят нередовности в работата на баща ми и подчинените му. Но след всеки контрол, винаги донесъл положителни резултати на оглавяваното от баща ми училище, той правеше същото – канеше и завеждаше у нас другарите от ведомствата. Гощаваше ги с пържена пъстърва, предишната вечер старателно почистена от майка ми, подправена с необходимо количество сол и настърган чесън, полята с лимонен сок и отлежала в хладилника. А изпържена и сервирана с гарнитура от разни салати от зимнината на майка ми на масата в гостната ни стая преди да дойдат другарите от комисии и инспекциите. Приготвената пъстърва беше с неустоим вкус и аромат и придружена с други екстри от кухнята на майка ми, предизвикваше силно лакомство, често прерастащо в гуляй. В учебника по биология баща ми беше прочел, че пъстървата е много лакома и е с месоядни склонности, а страда и от ненаситен глад.

КАРАМАНИЦА, 1992 Г.

Пенсионирането завърна баща ми в родното му село, там, където течеше едно планинско поточе, което през лятото даже и пресъхваше. Хубаво е, когато след пенсионирането се връщаш обратно в родното си място, но на баща ми много му липсваше Лисинската река с язове и вировете. А най-много му липсваше речната красавица с поси-

паните на гърба многобройни черни точици и петънца с рубен цвят. Трудно е да изживееш поредни години без пръчки, въдици и мухи, а да не усетиш очарователния дъх на реката и да не се любиш на танца на атрактивната речна пъстърва. Баща ми също бе прочел, че пъстървата се ражда, израства по течението на реката и когато узрее се връща обратно до родното си място.

ГОРНА ЛИСИНА, ЯНУАРИ 2019 Г.

Шофьорът на автобуса натисна клаксона, за да предупреди баща ми по-бързо да се върне на седалката си. А той, излязъл от автобуса и застанал на моста на Лисинска река, продължително, със съсредоточен и впит поглед, гледаше тихата, но съвсем мътна река. Погледът му търсеше онази река от времето на учителстването му – бистра, буйна, пенлива, с бели камъни на дъното и красива пъстърва. Но нямаше я вече тази река, защото по онази, която той гледаше, течеше мътна вода със странен цвят, а вместо риби по нея плуваха тенкиени кутийки, пластмасови шишета и найлонови торбички. Шофьорът пак натисна клаксона. Баща ми се сепна, мръдна от мястото си и с бавни, бавни крачки, свит поглед и с насълзени очи, се върна на седалката в автобуса, който требваше да го закара в най-близкия град, в бъдещото му жилище, в старческия дом.

БОСИЛЕГРАД, НОЕМВРИ 2020 Г.

Докато четиримата мъже в скафандри, задължени за погребването на починалите по време на короната, спускаха херметически затворения ковчег с тленните останки на баща ми, попът запя. Съзри в очите и тежка въздишка, придружена от тих изпрекъсан хленч от още петимата други присъстващи на погребението лица. Ковчегът почти се измъкна от въжетото за спускане и със силен трясък допря дълбоко изкопаната гробна яма. В следващия миг задуха силен вятър, заваля проливен есенен дъжд. Попът прекъсна пението. Гробищата, в които погребяхме баща ми, се намират на един хълм над река Драговищица, в която се влива и Лисинска река. И докато присъстващите на погребението на баща ми се спускаха по една пътека, водеща до шосето, намиращо се на левия бряг на река Драговищица, есенната буря се засили. И Драговищица забуча, силна, буйна, пенлива, с остър, зашеметяващ и сърцераздирателен шум. Подивелите ѝ мътни води изхвърлиха на левия бряг една пъстърва, която, мятайки се по калния речен бряг и борейки се с всичките си сили за още един миг живот, се опитваше да се завърне назад в реката.

В Босилеград, 25-и юни 2024 г.

Преобличане мощите на св. Крал Стефан Милутин и лития с тялото му по софийските улици

На 30 октомври Българската православна църква чества паметта на св. крал Стефан Милутин. В Сърбия, която спазва Юлианския календар, празникът ще бъде отбелязан на 12 ноември (30 октомври). От седем столетия мощите на сръбския крал-свещец се покояват в столичния храм „Света вмчца Неделя“, който чества този ден като втори храмов празник.

Тази година ден преди празника, на 29 октомври, Негово Светейшество Софийският митрополит и Български патриарх Даниил отслужи света божествена Литургия в храма. След богослужението бе извършен чин по преобличане на нетленните мощи на светия крал, последван от празнична лития. В богослужението и чина по преобличането участваха и архимандрит Мардарий – игумен на Погановския манастир „Св. Йоан Богослов“ и архимандрит Серафим – игумен на Суковския манастир. Храмът беше преизпълнен с богомолци от България и Сърбия, а сред официалните гости бяха и г-н Димитър Главчев – служебен министър-председател на Р. България и г-н Желко Йович – посланик на Р. Сърбия в София.

След отпуста на светата Литургия мощите на св. крал Стефан Милутин бяха изнесени от традиционната рака и внесени през Царските двери, след което – положени върху светия Престол. Там бе извършен чинът по преобличането им и мощите бяха отново поставени в праз-

нична рака в централната част на храма. Последва тържествена лития.

В слово си преди шествието Негово Светейшество отбеляза:

„Седемстотин и три години ни делят от времето, когато св. крал Стефан Милутин преминава от земния временен живот в небесното Христово царство, към което се е стремил. От векове жителите на този богоспасяем град София с благоговение почитат св. крал Стефан Милутин, дал вдъхновение и опора във вярата на хиляди българи, сърби, гърци, румънци, и особено през тежките години на турското робство, когато мнозина са пострадали мъченически за вярата си. За всички нас е събитие днешният празник на св. Крал, който ни събра от близо и далеч, за да се зарадваме и да прославим Бога, дивен в Своите свети“, каза Негово Светейшество и добави. „Бог, по молитвите на св. Крал Стефан Милутин, да ни събира винаги така – с едни уста и едно сърце да славим Бога; да държим на единството на вярата, защото от разделението и враждата има полза само дяволът, който е враг на човешкото спасение. Но да се слави Божието име чрез любовта ни в Христа!“

Тази година одеждите, които преоблякохме, ще се отправят към Норвегия за почит и прослава на светеца в сръбската община там, където е и г-н Анастасий, който от дълги години подготвя новите облачения на светеца. Нека се разнася благословието и благодатта на св. Крал

навсякъде, където се почита неговото име“.

Литията започна от бул. „Витошка“, продължи по ул. „Алабин“, зави по ул. „Княз Александър I“ и продължи до едноименния площад, след което стигна до пл. „Независимост“ и завърши в митрополитската катедрала. Мощите бяха положени за поклонение в центъра

на храма и Негово Светейшество отправи коленопреклонна молитва за мир и духовно благопреуспяване на българския и сръбския народи.

Нека всемилостивият Господ чуе молитвите на Негово Светейшество патриарх Даниил!

Подготви Д. Христова

Света Петка в Смиловци

Както всяка година на 27 октомври, и тази много хора се събраха край църквата „Света Петка“ в Смиловци да честват празника на Преподобна майка Параскева. Районът на Забърдието в Царибродска община е характерен по голям брой свети места и оброчни кръстове, но най-емблематичният храм е със сигурност този, посветен на обичната светица Света Петка, недалеч от центъра на Забърдието - село Смиловци.

Тази година празникът беше в неделя, а времето, слънчево и топло, което повлия на хората да дойдат до храма в изключително голям брой. Култа на Света Петка в Забърдието, но и в Царибродско и околните места е доста популярен и особено жените имат отношение към самата светица. За това говори и голямата радост, с която хората посрещат и честват празника.

На въпроса за старостта на едно от дърветата до храма местна жена ни предупреди „Тук всичко е свято и нищо не се пипа“. Хората се отнасят с голямо уважение към храма и като че ли самото място излъчва специална духовна енергия. Храмът е построен само от един човек, смиловчанина Манча Неделков, като благодарност на светицата за изпълнение на най-голямото му желание - да има живи и здрави наследници. Докато работил в Румъния, в манастира „Света Петка“, Неделков се оплакал на свещениците, че рожбите му умирали и те го посъветвали да се моли на светицата. След две години молитви желанието на Манча Неделков се сбъдва с три здрави деца и като благодарност построява храма в Смиловци. По-

дарява го на смиловчани, но и на всички други хора, които почитат светицата, с уловието на всеки 27 октомври да изнасят „молитва“.

Завещанието му продължава да се уважава на всеки 27 октомври. От рано сутрин семейства започват да прииждат и заемат място до храма. Чакат царибродския свещеник да освети яхнията или както по-вечето хора я наричат „молитва“, след което освещава техните „трапези“ и ритуално прерязва „колачите“. Всички са тържествено настроени и се празнува до вечерните часове. От 1996 година баба Лозанка приготвя „молитва“. Някога са казва тя, коляли овцата до манастира и там приготвяли яхнията. Сега готви въщи в голям казан, което ѝ отнема около 10 часа. За рецептата ни казва, че Бог ѝ е помогнал да я научи. Не е взимала чужди рецепти, дошло ѝ е как трябва да я приготви. Традиционните ритуали до храма са почти еднакви, каквито са и до оброчните кръстове, затова и храмът се нарича „оброчен“.

Над 90 семейства тази година чакаха своя ред свещеникът да им освети и пререже „колача“ и каже молитвата за здраве. Мнозина от тях са смиловчани или от Забърдието, но имаше семейства и от други села и близки градове. Това е голям празник на цялата околия.

Местните ни разказват, че се е случвало на 27 октомври да има сняг, когато зимата подрани, но и при такива обстоятелства хората не са пропускали да дойдат на празника до храма „Света Петка“.

С.Дж.

Чествуваме паметта на свети великомъченик Димитър Солунски

Две кратки истории за чудесата на свети Димитрий

На празника в чест на св. Димитър Мироточиви ви представяме две кратки истории за чудотворно изцеление, свързани със застъпничеството на светеца воин. Разказите са от книгата „Нашите светии“ на Солунската света митрополия. Първата история датира от времето на управлението на император Галерий, вероятно скоро след мъченическата смърт на св. Димитър, а другата е съвременна, от началото на третото хилядолетие.

И нека, без значение от историческото време и географското място, винаги да отправяме своя молитвен глас към св. Димитър: „...не ни забравяй, моли се за нас, окаяните, които, странници в тая земя, съзерцаваме днес твоите велики дела и те възпяваме, като се надяваме силно на твоето застъпничество!“ (Из канона на светеца)

Префектът на Илирия Мариан, който живеел в Солун, страдал от парализа на цялото тяло. Заболяването му било толкова тежко, че не му било възможно дори да се храни сам, без чужда помощ.

Един ден властникът получил видение: явил му се св. Димитър Мироточиви, който му казал да има вяра в Божия промисъл и че всяка болест, която Бог е допуснал да сполети човека, е в полза на онзи, който страда от нея. Светецът уверил Мариан, че той ще получи изцеление. „Но ела в моя дом и там ще видиш славата Божия, която ще ти бъде засвидетелствана чрез мене“, казал накрая св. Димитър.

След това видение префектът бил изпълнен с вяра и заръчал на двама от слугите си да го пренесат на ръце до солунския храм на св. Димитър. За момент те оставили своя господар на пода на храма, преди да го вдигнат наново, за да го преместят на меката постелка, която донесли. Тогава Мариан отново получил видение, пред него отново се появил св. Димитър и му казал: „Христос ще ти даде сили, Нашият Господ, Който вдига падналите“. Миг по-късно префектът със сълзи в очите сам се вдигнал на крака. Успял сам да се премести на постелката и поискал от своите слуги да му донесат обувки, с които да се обуе. След това той станал сам и отишъл да се поклони пред мощите на светеца.

Префектът се завърнал вкъщи пеша, на собствен ход, взел дарове (злато и сребро), които раздал на бедните жители на града, в знак на благодарност за чудотворното си изцеление.

Днес на 8 ноември / 26 октомври чествуваме св. великомъченик Димитрий Солунски, наричан Мироточиви, заради благовонното миро, което изтича от светите му мощи. Сред нашия народ за празника се използва и наименованието Димитровден или Гмитровден. Св. Димитър бил родом от Солун, а баща му бил управител на града. След смъртта на родителите си Димитър заел висок военен пост. Жителите на града го приели с радост и уважение заради високата му образованост и справедливост. Като такъв той получил заповед да преследва християните. Но воинът не само не ги гонил, но дори ги защитавал. Това негово поведение стигнало до ушите на императора, който на връщане от поход на Изток спрял в Солун и настоял Димитър да се откаже от вярата си в Исус Христос. Увещанията се оказали напразни, затова го затворили в тъмница. По същото време редовно се устройвали тържества в цирка, на които Лий, прочут борец, приканвал осъдените християни на борба и ги хвърлял в един ров с копия, забити с острието нагоре, където те умирали в мъки. Тогава оръженосецът на Димитрий, Нестор, също християнин, взел разрешение от господаря си да премери сили с Лий. И го победил по същия начин, както той убивал християните, захвърляйки го в пропастта. Това му коствало живота. По заповед на императора Нестор бил публично обезглавен. За своята преда-

ност към християнството, той също е провъзгласен за светец. Димитрий бил прободен с копие в килията му. Така и двамата починали заради вярата си в 306 г.

Християните запазили мощите на светеца. След като гоненията били прекратени, над лобното място и гроба на св. Димитър в Солун бил построен малък храм. В него ставали много чудеса. По-късно храмът бил разширен. Заради чудотворната сила на мощите му, св. Димитър бил почитан като покровител на гр. Солун. За мироточивите му мощи се говори в паметници от X век.

Днес мощите на св. Димитър се съхраняват във великолепната базилика, издигната на мястото на малкия храм. В деня на неговата памет в Солун се стичат поклонници от цял свят, но особено много от Балканите. Частици от неговите мощи се съхраняват в манастирите Ватопед, Панталеймоновския и Ксенофския на Света Гора.

Според легендата, преди смъртта си Димитрий предал своето имане на роба си Луп, който след смъртта на господаря си прибрал и пръстена и дрехите му, напоени с кръв, които церяли вярващите солунчани.

В иконографията Свети Димитър се изобразява като светец воин. В ранните иконографски типове обикновено е представен в допоясно изображение, или в иконите от царския ред на иконостаса – седящ на трон. В тези случаи обикновено пронизва с копие или меч скорпион. След XVI век, заедно с други светци воини, е представен като един от конниците на апокалипсиса – той язди червен кон. В тези изображения Свети Димитър убива някакъв символ на злото.

Популярното Манастирче край Цариброд е посветено на св. Димитър

Веднъж в църквата на светеца в Солун дошла една измъчена майка заедно с 8-годишната си дъщеричка. Детето имало сериозен проблем – от известно време не виждало с лявото си око. И двете дълго се молили на св. Димитър за изцеление. Свещеникът прочел канона на светеца и молитва за изцеление на детето. Двете си тръгнали от църквата с успокоени души, като си взели и по едно памуче, стояло до мощите на светеца.

Три дни по-късно майката, както всеки делничен ден, изпращала дъщеря си до училищния автобус. Момиченцето се качило в автобуса, както обикновено оставило чантата си на пода, и за кой ли път си затворило здравото око, за да пробва дали вижда нещо с болното. И тогава се чул радостен възглас – „Виждам!“, извикало детето и подскачало от радост.

Шофьорът веднага спрял автобуса и повикал майката на детето, която все още гледала след автобуса, за да сподели с детето си това велико благословение и чудо, извършено от св. Димитър.

По-късно, още в същия ден, цялото семейство, силно развълнувано, отишло в църквата на светеца, за да изрази голямата си благодарност и почит към него – св. Димитър Чудотворец и Лечителя.

и години наред голям брой вярващи се стичат към него, за да почетат светеца и да му благодарят за благоденствията. Традицията ще бъде спасена и днес. Също така ще бъде спасен и обичаят на семействата, които приготвят и раздават молитвена чорба в чест на светеца, за здраве и спасение на близките си.

Весел и светъл празник на всички празнуващи! Нека св. Димитър закриля Димитровград и димитровградчани!

Общинската администрация в Босилеград обяви конкурс за ангажиране на четирима служители

На основание чл. 102 от Закона за служителите в автономните покрайнини и единиците на местното самоуправление, Общинската администрация Босилеград обяви публичен конкурс за заемане на длъжности в Общинска администрация в Босилеград на основание Решението за заемане на длъжности № 111-714-5/24 от 22.10.2024 година.

Конкурсът е публикуван във вестник „Информер“ на 2 ноември и ще продължи до 17 ноември.

Срокът за подаване на заявления за участие в публичния конкурс е 15 дни и започва да тече от деня на публикуването му във вестник „Информер“.

Публичният конкурс е за заемане на следните длъжности в Общинската администрация на Община Босилеград:

1. Водач на лек автомобил - четвърти вид длъжности, един изпълнител;
2. Координатор в местните общности - висш служител, един изпълнител;
3. Служител в счетоводството - младши съветник, един изпълнител;
4. Служител в единното административно място - младши съветник, един изпълнител.

Конкурсната документация и формуляра за участие в конкурса са достъпни на сайта на Община Босилеград www.bosilegrad.org, както и в сградата на Общинската администрация в Босилеград, ул. „Георги Димитров“ № 82.

ПОРЕДНА УСПЕШНА АКЦИЯ ПО КРЪВОДАРИЯВАНЕ В ЦАРИБРОД

Червеният кръст Цариброд и Институтът за трансфузия от Ниш на 25 октомври във фоайето на Културния център организираха петата тазгодишна акция по добоволно кръводаряване. Отзоваха се 42-ма души. Организаторите споделиха, че това е поредната успешна кампания и благодариха на кръводарителите, сред които, както и миналия път, бяха и двама дарили кръв за първи път.

От началото на годината благодарение на царибродските кръводарители са събрани 251 единици кръв. Хуманните граждани ще имат възможност да участват в още две кръводарителни кампании през тази година, които предстоят в края на ноември и в края на декември.

Андрияна Ташков Александров

СЕСИЯ НА ОС ЦАРИБРОД

На деветата редовна сесия на Общинския съвет Цариброд, проведена се на 31 октомври, бе взето решение грамотата по повод 1 ноември - Деня на народните будители, да бъде присъдена на ансамбъла на спектакъла „Оркестър Титаник“ на театър „Христо Ботев“. В продължение на заседанието бе прието проекторешението за селските водопроводи, които не се стопанисват от комуналното предприятие. С това решение се уреждат изграждането, поддръжането, присъединяването, ползването и стопанисването на селските водопроводи, за които отговаря Съветът на местната общност. Контролът върху прилагането на това решение се осъществява от комуналната инспекция на Общинската администрация на община Цариброд.

Бе прието и проекторешение за допълнение на Решението за отглеждане на домашни животни на територията на общината, с което се разширява обхватът на зоните в града, където то не е разрешено, с улиците, намиращи се в непосредствена близост до болницата.

С 8 гласа "за", 5 "против" и 6 "въздържали се" Общинският съвет не прие проекторешението за изменение и допълнение на Решението за учредяване на Културния център Цариброд, с което, между другото, бе предвидено институцията да носи името Културен център „Златан Дудов“.

На заседанието бе прието решение за даване на предварително съгласие на

Управителния съвет на Културния център за обявяване и провеждане на публичен конкурс за назначаване на директор на тази културна институция. Съветниците приеха и проекторешението за освобождаване от длъжност и назначаване на директор на Туристическа организация „Цариброд“. Поради изтичането на мандата на тази длъжност за период от 4 години е назначен Васил Андреев, новият-стар директор, който бе и единствения кандидат на проведения конкурс.

На сесията бяха разгледани и приети - отчетът за изпълнение на миналогодишния план за работа, оперативният работен план и предложената икономическа цена на програмата за възпитание и обучение за работната 2024/25 година в Детската градина „8-ми септември“. Бяха приети и решенията за освобождаване от длъжност и назначаване на членове на Управителния съвет на детската градина и на Училищния съвет на гимназията. Също така бяха назначени членове и заместник-членове на Съвета на родителите на община Цариброд за тази учебна година.

Съветниците проеха и проекторешението за придобиване на недвижим имот в непосредствена близост до извора „Ивкови водиници“ в публична собственост на общината, на която е запланирано изграждането на още един бунар, което ще увеличи капацитета на водохранилището.

Андрияна Ташков Александров

ЦАРИБРОД - СПОРТНИ НОВИНИ

БАЛКАНСКИ ПОБЕДИ ХАЙДУК ВЕЛКО

В 12-ия кръг на есенния полусезон на Зона „Изток“ футболистите на „Балкански“ надиграха „Хайдук Велко“ от Неготин с 2:0. В мача, изигран на футболното игрище в Спортен комплекс „Парк“, головете за „Бал-

БАСКЕТБОЛ

РЕГИОНАЛНА БАСКЕТБОЛНА ЛИГА „ИЗТОК“ (5-И КРЪГ)

ПОБЕДА НА ЦАРИБРОДСКИТЕ БАСКЕТБОЛИСТИ

Баскетболистите на БК „Димитровград“ в мача от 5-ия кръг на Регионална баскетболна лига „Изток“, изигран миналия петак

ЛЕКА АТЛЕТИКА „Крос РТС“

СРЕБРО ЗА АЛЕКСА МЛАДЕНОВ В ЗАЙЧАР

Талантливият лекоатлет на „Балкан“ Алекса Младенов, на последното си състезание в летния сезон, успя да извоюва сребърен медал на мероприятиято „Крос РТС“, което се проведе на 26 октомври в Зайчар. И останалите царибродски лекоатлети се

кански“ отбелязаха Християн Айдаревич и Синиша Йонич.

След 12 изиграни мача царибродските футболисти заемат 4 място с 22 точки и в следващия кръг ще гостуват в Пирот на колегите си от „Гнилан“.

в залата в Спортен комплекс „Парк“, надиграха гостуващия отбор „Ястребац“ от Алексинац със 74:71 (19:15, 27:7, 13:30, 15:19).

След пет изиграни мача царибродските баскетболисти, водени от треньора Милан Тодорович, са на пето място с 8 точки и в следващия кръг ще гостуват на БК „Ябланица“ в Медведжа.

представиха добре - Наталия Иванов зае пето място, Матея Ставров бе шести, а Теа Иванов зае десето място.

Това е втори медал на един царибродски лекоатлет от големите кросови бягания, далечната 1989 година Игор Стоянов спечели бронзов медал на „Крос Политике“ в Белград.

А. М.

Благодарствена грамота за Владимир Григоров, председател на организацията на офицерите от запаса в Босилеград

Владимир Григоров, председател на Общинската организация на офицерите от запаса в Босилеград и директор на Гимназията, получи благодарствена грамота от координатора на офицерите от запаса в Южна Сърбия, полковник от запаса Добриное Станимирович.

Наградата му бе връчена в кабинета на кмета Владимир Захариев по време на посещението на делегацията на съюза на офицерите от запаса от Южна Сърбия в Босилеград.

Григоров каза, че признанието е изключителна чест за него лично и за

общината. Той отбеляза, че за учениците от четвърти клас в Гимназията са предвидени четири часа, в рамките на които се говори за военна подготовка, като се акцентира върху възможността и решимостта на бъдещите поколения да кандидатстват за работа в армията. Той припомни, че предложението за връщане на предмета „Отбрана и защита“ в средните училища е внесено за разглеждане в правителството на Сърбия.

П.Л.Р.

Пчинска окръжна футболна лига

ОФК Павловац - Младост 0:0

Босилеградска „Младост“ завърши наравно 0:0, като гост на ОФК „Павловац“ в едноименното вранско село, в 12-ия кръг в Пчинска окръжна футболна лига.

След 10 изиграни мача от началото на сезона възпитаниците на треньора Владица Манасиев заемат 5-о място във временната класация с 21 спечелени точки. Лидер в класацията е отборът

„Небесни ангели“ от Враня с максималните 30 точки, а следват „Минералац“ и „Търновац“ с по 25 точки.

В следващия кръг „зелените“ посрещат „Минералац“ от Вранска баня. Мачът ще се изиграе на 10 ноември на стадиона Пескара в Босилеград.

П.Л.Р.

Възпоменание

На 18 ноември се навършват ШЕСТ ГОДИНИ без милия ни баща, тъст и дядо

ПЕТЪР СТОЙЧЕВ
от Цариброд

Винаги ще те носим в сърцата си с много обич! Почивай в мир!
Твоите дъщери Нада и Дана
със семействата си

Другарченце 10

„НОВИТЕ ДРУГАРИ“

Елин Пелин

Аз си имам вече
другарчета нови;
като ги повикам —
вече са готови.

Те песнички знаят
и приказки чудни;
вечер те са бодри,
сутрин — ранобудни.

Истина, не знаят
те игри безделни,
но пък са при мене
вечно неразделни.

И те не са вече
ни Петьо, ни Танка,
а новите книги —
новата читанка.

А във къщи дюли,
ябълки с кошове,
сладко, мармалади,
за зимъс готови.

Да ядем наздраве
и да ни е сладко,
да е жива мама,
да са живи с татко!

„СЪРДИТАТА КОЗИЦА“

Елин Пелин

Бабината козица,
кротка, добра душица,
със брадица юнашка,
с напърчена опашка,
закривени рогчета
и пъргави крачета,
веднъж влязла саминка
в бабината градинка,
утъпкала лехата,
опасла й цветята,
окършила сливата,
джанерката дивата,
дето баба береше,
сладък ошав вареше...
Бабата я завари,
бой й хубав удари,
козата се докачи
и да яде не рачи
нито ситни трошици,
нито каша от трици.

И намери котака,
от баба се оплака:
— Ах, недрага-немила,
веч съм, кото, решила
да забягна в гората,
да си търся съдбата...
Усмихна се котака,
па я умно посяди —
това да го не бъде:
— Недей ходи в гората,
ще си најдеш белята,
кръвник Вълчо там ходи,
денонощно там броди,
чужди души той бере,
живи кози той дере!...

Тупна със крак козата,
напърчи си рогата:
— Ей, котакко, глупако,
на Вълча ли ще се дам,
туй ще бъде кози срам;
остри ми са рогата,
бързи ми са краката!...

И вечерта козата
хвана вече гората,
наjde трева зелена,
наjde вода студена,
наjde се, напи се
и за баба сети се:
— Бий ти, бабо гърбава,
твойта коза хубава!...

Още това не рече,
страшен вълк се изпречи,
със очи си забляска,

със зъби си затряска.
Уплаши се козата,
забрави си рогата,
бързи крака забрави,
гласът й се задави.
— Гине, бабо гърбава,
твойта коза хубава! —
през ума й премина...
и така си загина.

На утрото овчари,
двама, трима другари,
на горската поляна
кръв видяха разляна
и две криви рогчета,
и четири крачета...

„БАБИНАТА БАНИЦА“

Елин Пелин

Ето вече неделя,
захвърлила къделя,
не ще баба да преде,
нито пие, ни яде!
Дядо пуши лулата
и си блъска главата,
па си баба попита:
— Що си, бабо, сърдита?
Рипна баба, подскочи
и юмурици посочи:
— Да ти кажа, де пък, де —
баница ми се яде!
Разбираш ли, дъртако,
омръзна ми, глупако,
заран, вечер попара
и солена извара!...

Сви се дядо ужилен,
каза гузно ухилен:
— Не ме хокай и съди,
какво искаш — ще бъде!...
И той грабна торбата,
па отиде в махлата
и поиска от сърце
бяла бучка масълце,
чисто брашно пшенично —
каквото е прилично, —
па го дома занесе.
Баба видя, засме се,
кат торбата разгърна,
тя си дядо прегърна;
за бучката масълце
целуна го от сърце;
па ръкави възпрета
и весело зашета —
меси баба и пее,
та се къща люлее.
Като млада подскочи,
петурите разточих,
бяло масло подмазва,
сладко, сладко приказва.
Стара снага прекърши,
баницата привърши,
сладка, мазна, извита.
Ех ти, бабо честита!...
Да разправам аз не ща
как я тури във пещта,
с какво сърце дотрая,
да я пече до края...

Както да е, тъй се яде,
баницата желана,
опече се, свърши се,

на софрата сложи се,
тъй целичка в тавата.

Ех ти, бабо благата!...
Седна баба засмена
до дядови колена,
сладко да се нагостят,
стига вече да посят.
Хапна баба — гореща,
хапна дядо — вонеща.
Двамата се гледаха
и се люто скараха,
за коси се хванаха...

Разсърди се, вдигна се
и навънка втурна се
баницата с тавата,
остави им софрата.
Баба грабна ръжена,
дядо грабна остена
и навънка хукнаха,
баницата погнаха.
Тука, тамо, през двора,
зад хамбара, в обора...
Баницата извита,
уплашена, сърдита,
търкала се и търчи,
на комина се качи —
гаргите я хванаха,
до трошица хапнаха...

ДЕТЕ И ВРАБЧЕ

Елин Пелин

Дете:
Врабченце сиво, малко,
защо писукаш жалко?
Защо си се стушило
на топчица ти, мило?
Защо не чуроликаш,
другари си не викаш
на дружни веселби,
на песни и борби?

Врабче:
Дете игриво, бързо,
дете червенобузо,
я обърни очите,
виж как пълзят мъглите!
И чуй с каква закана
ехти, бучи балкана!
Виж, зима приближава
и... аз какво ще правя!

„ВЕСЕЛА ПЕСЕН“

Елин Пелин, Дора Габе

Как да не се радвам,
че вече е есен,
как да не я срещам
весело, със песен.

Всички я одумват
и я мразят всички,
и от нея бягат
прелетните птички.

Само наште врани
и врабците сиви,
те стоят, не бягат
и не са страховити.

Стъпваме по меки
листи във гората,
а пък тя е цяла
алена и златна.

